

Savivaldybių žinios

Nr. 10 (936)

2024 m. spalio 14 d.

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2024

DIDŽIUOKIMĖS

SAVO BENDRUOMENĖ, REGIONU, VALSTYBE

Minint Lietuvos vietos savivaldos dieną labiausiai pasižymėjusioms šalies savivaldybėms spalio 10 d. įteikti svarbiausieji savivaldos metų apdovanojimai – „Aukšinės krivulės“ statulėlės

Šiemet Kauno rajono savivaldybė pelnė „Aukšinės krivulės“ už indėlį į socialiai jautrių grupių integraciją. Kauno rajono savivaldybės meras Valerijus Makūnas (centre) atsiimdamas apdovanojimą sakė, kad pasmerkimo kultūra grįstas sindromas dar egzistuoja mūsų visuomenėje, todėl turime siekti, kad Lietuvoje gerai jaustųsi kiekvienas žmogus.

AUKŠINĖS KRIVULĖS RITERIAI 2024	10–11 p.
MARIJAMPOLĖ TAPO UNIVERSITETINIŲ MIESTŲ – DURIS ATVĖRĖ MRU SŪDUVOS AKADEMIJA	13 p.
ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS RAMŪNAS GODELIAUSKAS: „SVAJONĖS PILDOSI“	14–15 p.

DARBAS NIEKADA NESIBAIGIA – DAUGIAU PASITIKĖJIMO VIENI KITAIŠ

Lietuvos Prezidentui Gitanui Nausėdai „Auksinės krivulės“ riterio ženklą įteikė LSA l.e.p. prezidentas Audrius Klišonis.

Spalio 10 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Lietuvos vietos savivaldos dienos proga dalyvavo „Auksinių krivulių“ apdovanojimų ceremonijoje. Prezidentui buvo įteiktas prieš dvejus metus jam skirtas „Auksinės krivulės“ riterio ženklas už nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprinimui.

„Jei reikėtų išrinkti vieną žodį, kuris geriausiai atspindi šios atmintinos dienos esmę, pirmenybę teičiau „pasitikėjimui“. Būtent pasitikėjimas įtraukia, sujungia ir sutelkia žmones, bendruomenes, institucijas. Ir būtent nuo žmonių pasitikėjimo vienas kitu prasideda daugelis pilietinių iniciatyvų, tokių svarbių sėkmingam savivaldos veikimui“, – sakė šalies vadovas.

Prezidentas pabrėžė, kad nuo pirmosios kadencijos pradžios siekė, kad kuo daugiau pasitikėjimo rastųsi santykiuose tarp centrinės valdžios ir vietos savivaldos. Per penkerius metus valstybės vadovas aplankė kone visas Lietuvos savivaldybes ir kalbėjo tiek su vietos gyventojais, tiek su savivaldos atstovais.

„Visur mačiau žmones, pasirengusius dirbti savo kraštui. Mačiau, kaip didžiųjų valstybės krizių akivaizdoje jie ėmėsi lyderystės ir lanksčiai bei išmintingai sprendė iššūkius. Nuo pat pradžios ėmėmės bendrų darbų, siekdami aktualiausių klausimų sprendimo. Nemažai nuveikėme savivaldos skolinimosi, žemės valdymo klausimais. Pirmieji žingsniai žengti – dabar reikia pagerinti įgyvendinimą“, – kalbėjo Prezidentas Gitanas Nausėda.

Pasak šalies vadovo, dabarties geopolitinių iššūkių akivaizdoje tampa dar svarbiau parodyti Lietuvos žmonėms, kad jų balsas yra girdimas ir į jį atsižvelgiama, o šia prasme vietos savivalda yra nepaprastai svarbi. Būtent ji sprendžia klausimus, kurie yra arčiausiai žmonių, betarpiškai susiję su jų kasdieniais rūpesčiais.

Efektyviam vietos savivaldos darbui reikalingas tvirtas nacionalinės valdžios palaikymas, o tam būtina nacionaliniu mastu vykdyti koordinuotą regioninę politiką. Rugsėjo mėnesį Prezidentūroje vyko jau šeštasis šalies vadovo inicijuotas Regionų forumas, kurio metu iškeltos ir aptartos idėjos galėtų tapti dar vienu posūkiu siekiant savarankiškesnės Lietuvos savivaldos ir stipresnių regionų.

„Ir toliau laikausi požiūrio, kad atskira ministerija, kuri būtų atsakinga už regioninės politikos formavimą ir įgyvendinimą, galėtų reikšmingai prisidėti prie vietos savivaldos stiprinimo ir tolygaus Lietuvos žmonių gerovės augimo“, – pabrėžė valstybės vadovas.

Jau devynioliktus metus Lietuvos savivaldybių asociacijos rengtuose apdovanojimuose šalies vadovas dėkojo visiems, kas prisideda prie savivaldos stiprinimo, bei linkėjo ir toliau kurti mums visiems taip reikalingą pasitikėjimą.

Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen sveikindama savivaldos darbuotojus nuotoliniu būdu taip pat linkėjo pasitikėjimo vieni kitais ir atkaklumo. „Šis darbas niekada nesibaigia. Tačiau kartu galime pasiekti puikių rezultatų ir sukurti dar stipresnę ir vieningesnę savivaldą“, – sakė V. Čmilytė-Nielsen.

DIDŽIUOKIMĖS SAVO BENDRUOMENE, REGIONU, VALSTYBE

Minint Lietuvos vietos savivaldos dieną konkrečiose srityse labiausiai pasižymėjusioms šalies savivaldybėms spalio 10-osios vakarą įteikti svarbiausieji savivaldos metų apdovanojimai – bronzinės „Auksinės krivulės“ statulėlės.

Jau devynioliktus metus Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) rengiamų apdovanojimų ceremonijoje „Auksinės krivulės“ statulėlės, sukurtas skulptoriaus Ramūno Almino, Lietuvos nacionaliniame dramos teatre merams įteikė visų 14 ministerijų, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje, Lietuvos verslo konfederacijos bei Lietuvos pramonininkų konfederacijos vadovai.

„Kokie politiniai ar geopolitiniai pokyčiai bevyktų, vietos savivalda gyventojams turi būti stabilumo garantas, o viešųjų paslaugų ir

kasdienio gerbūvio užtikrinimas – nuolatinis ir nepertraukiamas. „Auksinės krivulės“ statulėlės šiandien keliauja į savivaldybes, kurios tai darydamos nueina ne vieną papildomą žingsnį ir siekia ne tik atliepti gyventojų poreikius, bet ir kurti jiems aplinką, skatinančią didžiuosius savo bendruomene, savo regionu, savo valstybe,“ – renginyje sakė LSA l.e.p. prezidentas Plungės rajono savivaldybės meras Audrius Klišonis.

A. Klišonis taip pat paskelbė 2024 metų „Auksinės krivulės“ riterio vardo laureatus. Šis apdovanojimas, teikiamas asmenims už nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprini-

mui, šiemet skirtas pedagogui, „Dainų švenčių“ tradicijos puoselėtoju Juozui Mikutavičiui, Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos nariui, Priekulės meno ir kultūros centro darbuotojui Virginai Asnauskienei ir ilgamečiui merui, Šiaulių rajono savivaldybės tarybos nariui Antanui Bezarui.

Renginyje dalyvavo Seimo nariai, ministerijų ir savivaldybių vadovai, savivaldybių tarybų nariai ir darbuotojai. Renginį papuošė įspūdingi muzikiniai pasirodymai: naujų idėjų kamerinio orkestro „Niko“, grupės „Shower“ ir vaikų choro „Ugnelė“. Renginį vedė aktorė, dainininkė ir laidų vedėja Inga Jankauskaitė.

**Savivaldybių
žinios**

„Savivaldybių žinios“ leidžiamas nuo 1996 m.
Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,
el. p. info@savzinios.lt, interneto svetainė www.savzinios.lt
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,

Facebook savzinios leva Cataldo,
cataldoieva@gmail.com

Tiražas 3500 egz.
ISSN 1392-2467

Mūsų partneriai
STRUCTUM
Mano Kraštas

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS ŠIŲ METŲ „AUKSINĖS KRIVULĖS“ LAUREATAI

AKMENĖ ▶

„Aukštinė krivulė“ įteikta „Už inovatyvius sveikatos valdymo sprendimus“ – apdovanojimą skyrė Sveikatos apsaugos ministerija. Įvertinimas skirtas už sėkmingą Naujosio Akmenės ligoninės ir Akmenės rajono pirminės sveikatos priežiūros centro konsolidavimą, kuris leido padidinti teikiamų paslaugų apimtį, pagerinti jų kokybę ir efektyviau naudoti išteklius. Dėl šio konsolidavimo gyventojai dabar gali naudotis platesnio spektro sveikatos priežiūros paslaugomis, kurios prieinamos arčiau namų ir yra dar geresnės kokybės. Akmenės rajono savivaldybės meras Vitalijus Mitrofanovas (*centre*) atsiimdamas apdovanojimą pažymėjo: „Savivaldybės darbuotojų tikslas – užtikrinti, kad sveikatos priežiūra būtų kuo prieinamesnė ir kokybiškesnė“.

◀ ANYKŠČIAI

„Už geriausius rezultatus maisto, virtuvės ir biologinių atliekų surinkime ir perdirbime“ – apdovanojimą skyrė Aplinkos ministerija. Apdovanojimų ceremonijoje kartu su vicemere Audrone Savickiene (*centre*) dalyvavo tarybos nariai, skyrių vedėjai ir darbuotojai.

JONAVA ▶

„Už pienininkystės puoselėjimą ir plėtrą“ – apdovanojimą skyrė Žemės ūkio ministerija. Apdovanojimą rajono mero patarėjui Povilui Beišiui įteikęs žemės ūkio viceministras Vytėnas Tomkus pažymėjo, kad „Pienininkystės sektorius yra itin svarbus, tad vertiname ir palaikome savivaldybes, kuriose ši sritis puoselėjama, didėja produktyvumas, nepaisant to, kad pienininkai išgyvena ne pačius geriausius laikus“.

◀ JONIŠKIS

„Už energetinės ekositemos kūrimą“ – apdovanojo Energetikos ministerija. „Dėkojame už tai, kad įvertinote mūsų žmonių nusiteikimą būti nepriklausomais. Nepriklausomiems ištikus vienai ar kitai kritinei situacijai, nepriklausomiems nuo priešų užgaidų ar gamtos išdaigų. Ačiū joniškiesiems!“, – atsiimdamas garbingą apdovanojimą sakė Joniškio rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius (*centre*).

JURBARKAS ▶

„Už ryšių su diaspora stiprinimą ir kraštiečių grįžimo skatinimą“ apdovanojimą skyrė Užsienio reikalų ministerija. „Šioje krivulėje – visų šešiasdešimties savivaldybių indėlis. Merai ir jų komandos daug ir nuosekliai dirba, siekdami bendro tikslo – į Lietuvą sugrąžinti didelę, svetur išvykusią mūsų šalies bendruomenę, nuolat skatindami ją, kuo aktyviau įsitraukti į Lietuvos valstybės gyvenimą“, – atsiimdamas apdovanojimą sakė Jurbarko rajono savivaldybės meras Skirmantas Mockevičius (*centre*).

◀ KAUNO MIESTAS

„Savivaldybė, pirmoji įvedusi mažos taršos zonas“ – apdovanojimą skyrė Susisiekimo ministerija. Statulėlę atsiėmė Kauno miesto savivaldybės vicemeras Andrius Palionis.

KAUNO RAJONAS ▶

„Už indėlį į socialiai jautrių grupių integraciją į visuomenę“ apdovanojimą skyrė Teisingumo ministerija.

Kauno rajono savivaldybė už nuopelnus kultūros, verslo plėtros ir kitose srityse iš viso yra pelniusi devynias „Auksines krivūles“. „Auksinės krivulės riterio“ vardas suteiktas buvusiam ilgamečiam Kauno rajono vadovui Petriui Mikelioniui (2013), dabartiniam merui Valerijui Makūnui (2016) nuotr. ir vicemerui Antanui Nestickeiui (2023).

◀ MARIJAMPOLĖ

„Už žmonių su negalia globos deinstitutionalizacijos įgyvendinimą“ – apdovanojimą skyrė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Įvertinimas skirtas už ilgametį ir nuoseklų darbą socialinės gerovės srityje. „Šis apdovanojimas yra ne tik įvertinimas, bet ir įrodymas, kad tikra jėga slypi empatijoje, vienybėje ir bendrame troškime kurti geresnį pasaulį visiems be išimties“, – sakė Marijampolės savivaldybės meras Povilas Isoda (*trečias iš kairės*).

MOLĖTAI ▶

„Už kryptingą savivaldybės iniciatyvą užtikrinant kokybišką švietimą kiekvienam“ – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija. Molėtų rajono savivaldybės meras Saulius Jauneika (*centre*) su komanda.

◀ PALANGA

„Už aktyvią pagalbą verslui plėtojant ir skatinant verslo turizmą“ – apdovanojimą skyrė Lietuvos verslo konfederacija. „Palangiškių, verslininkų nuoširdžios pastangos ir meilė savo miestui lemia, kad esame matomi ir vertinami visos šalies mastu“, – sakė Palangos miesto meras Šarūnas Vaitkus (*centre*). Meras pabrėžė, jog visų bendrų pastangų dėka Palanga šiais metais pasiekė savotišką rekordą – per 9 metų mėnesius kurortą aplankė jau 1 mln. 400 tūkst. turistų. „Ačiū visiems“.

PANEVĖŽIO MIESTAS ▶

„Už naują kryptį Europos meno mylėtojų žemėlapyje“ – apdovanojimą skyrė Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje. „Šis įvertinimas patvirtina, kad Panevėžys pasirinko teisingą kelią įgyvendinęs Stasio Eidrigėvičiaus menų centro projektą. Šis centras tapo stipriu kultūrinio reiškinio, atnaujinančiu miesto veidą ir padedančiu Panevėžiui įsitvirtinti Europos meno mylėtojų žemėlapyje. Esu dėkingas visiems, prisidėjusiems prie šio projekto, ir tikiu, kad Stasio Eidrigėvičiaus menų centras taps puikia kultūrine platforma, atveriančia naujas galimybes Panevėžiui, regionui, Lietuvai“, – sakė Panevėžio miesto meras Rytis Račkauskas (*centre*).

◀ PASVALYS

„Už atsakingą viešųjų finansų valdymą“ – Finansų ministerija. Pasvalio rajono savivaldybės meras Gintautas Gegužinskas (*trečias iš dešinės*) su komanda.

▲ PLUNGĖ

„Už verslo sąlygas gerinančias įgyvendintas ir įgyvendinamas iniciatyvas“ – apdovanojimą skyrė Lietuvos pramonininkų konfederacija. Plungės rajono savivaldybės meras LSA l.e.p. prezidentas Audrius Klišonis.

▲ RADVILIŠKIS

„Už indėlį į visuotinės gynybos stiprinimą ir sklandų bendradarbiavimą su krašto apsaugos sistema“ – apdovanojimą skyrė Krašto apsaugos ministerija. „Šis įvertinimas yra mūsų visų – tiek savivaldybės, tiek bendruomenių – bendrų pastangų rezultatas. Pilietiškumo stiprinimas ir bendradarbiavimas yra kertiniai mūsų veiklos principai, todėl labai džiaugiuosi, kad tai yra pastebėta ir įvertinta“, – po apdovanojimų kalbėjo Radviliškio rajono savivaldybės meras Kazimieras Račkauskis (centre).

◀ VARĖNA

„Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ – apdovanojimą skyrė Kultūros ministerija. „Šioje savivaldybėje gyvenančios asmenybės ne tik saugo mūsų tradicijas, etnokultūrą, bet ir savo buvimu kasdien spinduliuoja tą dzūkišką tradiciją, tarmę, dainą, kalbą“, – ceremonijoje kalbėjo kultūros ministras Simonas Kairys ir padėkojo merui Algiiui Kašėtai (centre) ir visiems, kurie savo darbu ir energija pelnė Varėnai šį garbingą apdovanojimą

▲ VILNIUS

„Už lyderystę narkotikų prevencijos srityje“ – apdovanojimą skyrė Vidaus reikalų ministerija. Statulėlė atsiėmė Vilniaus savivaldybės vicemerė Simona Bieliūnė.

▲ VISAGINAS

„Už atvirumą investicijoms“ – apdovanojimą skyrė Ekonomikos ir inovacijų ministerija. „Štai ir išaušo diena, kai esame valstybiniu mastu įvertinti už nuoseklų ir sunkų darbą. Privalau tarti didžiausias padėkas, visų pirma, savivaldybės administracijos komandai, su kuria ne tik kuriame, bet ir įgyvendiname strategijas, įgyvendiname laisvos ekonominės zonos projektą ir kitus didelius tikslus“, – atsiimdamas apdovanojimą dėkojo meras Erlandas Galaguz (centre).

Parengta pagal LSA patarėjos komunikacijai Indrės Vilūnienės, Dainiaus Stankaus ir Romo Gurklio inf.

„AUKSINĖS KRIVULĖS“ RITERIAI

2024

„Aukštinės krivulės“ riterius Šiaulių rajono savivaldybės tarybos narį Antaną Bezarą ir Dainų švenčių tradicijos puoselėtoją Juozą Mikutavičių pasveikino LSA direktorė Roma Žakaitienė ir LSA l.e.p. prezidentas Audrius Klišonis.

ANTANAS BEZARAS

Šiaulių rajono savivaldybės tarybos narys

„24-eri metai esu savivaldoje. Pradėjau 2000-aisiais nuo seniūno pareigų. Seniūnu dirbau dvejus metus. Paskui devynerius metus dirbau Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vedėju, ketverius metus tos savivaldybės vicemeru ir aštuonerius metus meru, – pasiteiravus apie veiklą savivaldoje vardija šių metų „Aukštinės krivulės“ riteris Antanas Bezaras. – Be abejo, kad man skirtas aukščiausias savivaldos apdovanojimas, juolab, kad iki šiol Šiaulių rajone nebuvo „Aukštinės krivulės“ riterio.

Paprašytas paminėti, jo manymu, svarbiausius nuopelnus, pašneko vas į pirmą vietą iškelia pagerintus Šiaulių rajono savivaldybės santykius su Šiaulių miesto savivaldybe. „Pavyko nemažai padaryti ir darbų, gerinančių gyvenimo sąlygas gyvenvietėse ir Kuršėnuose. Tarp jų – Kuršėnų biblioteka, tiltas per Ventą, aikštės sutvarkymas. Yra ir nemažai smulkesnių darbų. Daugelyje gyvenviečių pavyko įrengti sporto aikš-

teles, sutvarkyti bažnyčių aplinką, – nuveiktus darbus vardija Antanas Bezaras. – Svarbiausia, kad per tuos darbo metus nebuvo opozicijos. Dėl visų darbų visi tarybos nariai šauniai sutardavome. O sutarimas pasiekiamas tada, kai yra aiškumas, todėl visada viską smulkiai aptardavome tiek su visais tarybos nariais, tiek su savivaldybės administracijos specialistais. Manau, kad ir kokie laikai bebūtų, visada reikia stengtis sutarti su politikais ir atsižvelgti į žmonių pageidavimus“.

Tarp Antano Bezaro nuveiktų darbų ir iniciatyvų minimas jungtinis mokyklos steigimo modelis, kuriuo naudojasi daugelis savivaldybių, sprendimas padidinti mokesčius už apleistus žemės plotus, vėliau šis sprendimas buvo pradėtas taikyti ir kitose savivaldybėse. Rajono kultūrinį gyvenimą pajavairino jam vadovaujant pradėta švęsti derliau šventė „Jomarkas“.

Per aštuonerius jo vadovavimo savivaldybei metus, Šiaulių rajono savivaldybei buvo įteiktos trys Aukštinės krivulės, kurias įteikė Sveikatos apsaugos, Žemės ūkio ir Kultūros ministerijos.

„Žinoma, visi tie apdovanojimai priklauso nuo visų savivaldybės darbuotojų, tarybos narių“, – buvusiems ir esamiems kolegoms dėkingas Antanas Bezaras.

VIRGINA ASNAUSKIENĖ

Priekulės meno ir kultūros centro Drevernos skyriaus renginių organizatorė, Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos narė

„Virgina Asnauskienė yra nusipelnusi Klaipėdos rajono kultūrai savo idėjomis ir iniciatyvomis, kūrybine dvasia ilgus metus įkvepianti ne tik Drevernos, bet ir kitas Klaipėdos rajono bendruomenes. Kultūrininkė ne tik formuoja bendruomenės kultūrinius poreikius, bet ir telkia Drevernos bendruomenę aktyviai veiklai, organizuoja rajono etninės kultūros festivalius, renginius, parodas, savo veikla garsina Klaipėdos

rajoną Lietuvoje ir už jos ribų“, – apie „Aukštinės krivulės riterio“ apdovanojimą pelniusią kultūros darbuotoją, savivaldybės tarybos narę rašoma Klaipėdos rajono savivaldybės interneto puslapyje.

Virgina Asnauskienė yra pelniusi daugybę apdovanojimų ir padėkų, ji išrinkta pirmosios 2023 m. įsteigtos Klaipėdos rajono savivaldybės metų kultūros ir meno darbuotojo premijos laimėtoja. Ji inicijuoja ir vykdo tarptautinius ir vietos projektus, organizuoja kultūrines ekspedicijas, kurių metu surinktą medžiagą, vietos gyventojų atsiminimus yra įamžinusi vaizdo ir garso laikmenose ir leidiniuose, taip užtikrindama senųjų tradicijų gyvybingumą, perdavimą ateities kartoms.

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos narė, Priekulės meno ir kultūros centro darbuotoja Virgina Asnauskienė renginyje nedalyvavo, todėl pristatyta trumpame filmuke.

Daug dėmesio V. Asnauskienė skiria Mažosios Lietuvos krašto tradicijų puoselėjimui ir lietuvininkų tarmės sklaidai. „Augau Vanaguose, kaimynystėje gyveno būrėmis vadintos močiutės. Nors jos buvo labai uždaro būdo, mane priėmė, duodavo ir senų knygų. Vėliau, mokydamasi Klaipėdos universitete, labai domėjausi Mažosios Lietuvos žmonių šneka. I. Simonaitytės bibliotekoje buvau atradusi knygą, kur daugybė pasakojimų buvo užrašyti originalia šio krašto žmonių tarme. Palikau užstatu savo dokumentą ir per naktį juos persirašiau. Žinojau šišioniškių požiūrį, juk tie žmonės savo namuose ilgus metus negalėjo jaustis visiškai saugūs. Kai folkloro ansamblio „Vėlingis“ vadovė Rūta Vildžiūnienė liepė pasirošti kalbėti vietos tarme, nesiginčijau, man tai tapo dvigubas iššūkis. Daryti spektaklį iš tiek iškentusių žmonių kalbėsenos, buvo nelengva, juk tai nėra mano prigimtinė tarmė. Esu pareiginga, pradėjau dar labiau domėtis, gavau žodyną, daug kitų įdomių knygų, skaičiau, mokiausi. Kartą po vieno koncerto, kurio klausėsi dvi vietos gyventojos, atsiprašiau jų ir klausiau, ar labai klydau. Viena gyrė, kita, vyresnė, sto-

vėjo išraudusi ir tepasakė: „Nu, panašei panašei“. Manau, reikia gaivinti šio krašto palikimą, neleisti visiškai numirti tokiems dalykams“, – daugiau nei prieš dešimtmetį laikraštys „Vakarų ekspresas“ mintimis dalijosi Virgina Asnauskienė.

Moteris ilgus metus vadovauja pamario žvejų gyvenimo ypatumus, tradicijas ir tarmę reprezentuojančiam ansambliui „Žvejytės“, aktyviai dalyvauja Priekulės meno ir kultūros centro folkloro kolektyvo „Vėlingis“ veikloje, atstovauja kraštui Dainų šventėse, festivaliuose, Europiadose.

Ji yra ir aktyvi visuomenininkė, nuo 2020 m. – Klaipėdos rajono savivaldybės kultūros tarybos narė, prisidėjusi prie Klaipėdos rajono savivaldybės kultūros strategijos iki 2030 m. ir kitų strateginės svarbos dokumentų rengimo. Nuo 2017 m. – Pamario klasterio „Žuvies kelias“ narė, organizuojanti kraštą pristatančias edukacines programas rajono svečiams.

Virginos Asnauskienės dėka Drevernai suteiktas ir 2025 metų mažosios kultūros sostinės vardas

JUOZAS MIKUTAVIČIUS

„Juozas Mikutavičius – choro dirigentas, pedagogas, kultūros vedėjas“, – tokiais žodžiais pristatytas trečiasis „Auksinės krivulės“ riteris.

Atsiimdamas apdovanojimą Juozas Mikutavičius pažymėjo savivaldybių indėlį puoselėjant Dainų švenčių tradiciją. Jis prisiminė ir laiką, kai ši graži tradicija galėjo nutrūkti, nes atsirado žmonių, siejančių ją su sovietizmo palikimu. „Laimei, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, vadovaujamas Audronės Pitrėnienės, inicijavo Dainų švenčių įstatymo priėmimą“, – kalbėjo apdovanotasis.

Apdovanojimui pateiktame šios asmenybės pristatyme pabrėžiama, kad tai „reikšminga asmenybė, chorvedys, pedagogas, kuris Lietuvai atgavus nepriklausomybę visą savo profesinį gyvenimą paskyrė Lietuvos ir atskirų jos savivaldybių kultūrinio identiteto saugojimui bei puoselėjimui, profesionalios chorinės muzikos raidai, populiarinimui ir nacionalinės reikšmės kultūrinių renginių organizavimui.

Jo pasiekimai ypatingai reikšmingi, turi neįkainojamą vertę tiek dabarties, tiek ateities kartoms. Jo su atsakingumu prisiimti įsipareigojimai, atlikti darbai yra nepaprastai vertingi ir šiandien, o jo gyvenimo istorija yra įkvėpimo šaltinis tiek kultūros ir meno profesionalų, tiek mėgėjų kolektyvų bendruomenių lyderiams“.

Juozas Mikutavičius nuo 1964 iki 1966 metų dirbo Lazdijų rajono kultūros namų direktoriumi, kur organizavo įvairius kultūros renginius. Jis įkūrė kamerinį chorą „Gastus“ ir prisidėjo prie Lazdijų rajono kultūrinio gyvenimo stiprinimo organizuojamas įvairius chorų festivalius ir renginius. 1967 m. įkūrė Lazdijų vaikų muzikos mokyklą ir buvo jos

direktoriumi nuo 1967 iki 1971 metų. Vėliau jis vadovavo Lazdijų rajono kultūros skyriui ir koordinavo muzikinį bei kultūrinį gyvenimą rajone. Be to, jis buvo svarbių kultūrinių renginių, tokių kaip Lazdijų rajono dainų šventės ir kompozitoriaus Česlovo Sasnausko chorų festivalių organizatorius.

Nuo 1980 metų dirbo Lietuvos mokslinio metodinio kultūros centro (dabar Lietuvos nacionalinis kultūros centras) direktoriaus pavaduotoju, o nuo 1986 metų – direktoriumi. Be pagrindinio darbo, vadovavo ir chorams. Jo vadovavimo laikotarpiu centras suorganizavo daugybę dainų švenčių, chorų sąskrydžių ir festivalių. Jo vadovaujami chorai koncertavo ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje bei Vengrijoje.

Juozas Mikutavičius vadovavo 1990 m. I Lietuvos tautinės dainų šventės rengimo darbams. Jam buvo patikėta suorganizuoti 1994 m. I Pasaulio lietuvių dainų šventę Kaune ir Vilniuje – buvo šios šventės direktoriumi. Šias pareigas jis atliko ir rengiant 1998 m. II Pasaulio lietuvių dainų šventę Vilniuje. Jis taip pat atsakingai vykdė Pasaulio lietuvių dainų švenčių direktorius pareigas jas organizuojamas tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Jo iniciatyva buvo įkurtas fondas Pasaulio lietuvių dainų šventėms remti. Jo direktoriumi jis tapo 1996 metais. Šios šventės reikšmingai prisidėjo prie Lietuvos chorinio dainavimo tradicijų puoselėjimo ir sklaidos.

Daug pastangų įdėjo rengiant bendrą Lietuvos, Estijos, Latvijos paraišką siekiant, kad UNESCO visų paminėtų trijų šalių dainų švenčių tradicijas pripažintų Pasaulinio žodinio ir nematerialaus kultūros paveldo šėdėvru.

Parengė Justė Brigė

MARIJAMPOLĖ TAPO UNIVERSITETINIŲ MIESTŲ – DURIS ATVĖRĖ MRU SŪDUVOS AKADEMIJA

Spalio 4 d. Marijampolėje įvyko iškilmingos naujo Mykolo Romerio universiteto (MRU) padalinio – Sūduvos akademijos – sutiktuvės.

Gegužės 22 d. buvo priimtas Vyriausybės nutarimas nuo 2024 m. spalio 1 d. reorganizuoti Marijampolės kolegiją prijungiant ją prie Mykolo Romerio universiteto ir įsteigiant MRU Sūduvos akademiją. Bendromis pastangomis per trumpą laiką įgyvendintas nutarimas ne tik keičia regiono akademinį peizažą, bet ir atveria duris naujoms mokslinių tyrimų, švietimo ir bendruomeniškumo galimybėms.

Sūduvos akademijos veiklos pradžią žymintis renginys subūrė abiejų bendruomenių narius, regiono vadovus, socialinius partnerius. Atidarymo šventėje dalyvavo MRU rektorė prof. dr. Inga Žalėnienė, vicerektorius doc. dr. Saulius Spurga, fakultetų ir kitų padalinių vadovai, Marijampolės savivaldybės meras Povilas Isoda, Seimo nariai Andrius Vyšniauskas ir Kęstutis Mažeika, Marijampolės kolegijos tarybos pirmininkas Klemencas Agentas, kiti garbūs svečiai.

Renginio pradžioje parodytas trumpas filmas „Kolegija kelyje į MRU Sūduvos akademiją“, o kalbėjusieji dalijosi prisiminimais apie Kolegijos nueitą kelią ir daugiau nei dešimtmetį trunkančią bendrystę su MRU, mintimis apie viso Sūduvos regiono perspektyvas Marijampolei tapus universitetiniu miestu.

„MRU galima iššifruoti ir kitaip – „Marijampolei reikia universiteto!“, – šypsojosi prof. dr. I. Žalėnienė reaguodama į mero P. Isodos išsakytą mintį. O Seimo narys K. Mažeika pasiūlė ir kitą variantą: „MRU – marijampoliečiams rūpi universitetas“.

„Žinome, kad yra didelis tikslas išlaikyti jaunimą gimtajame krašte – kad ir čia turėtų tokias pat galimybes kaip didžiuosiuose miestuose. Dabar galime drąsiai sakyti, kad Marijampolė tapo universitetiniu miestu“, – kalbėjo prof. dr. I. Žalėnienė.

Šventės proga MRU rektorei prof. dr. Ingai Žalėnienei įteikta simbolinė gėlių puokštė.

„Marijampolė dėl geopolitinės padėties turi daug nerimo, bet ir daug galimybių. Kaip universitetas, matome dideles regiono plėtros perspektyvas. Mes papildysime Sūduvos regiono plėtros strategiją mokslo ir inovacijų elementu“, – tęsė prof. dr. I. Žalėnienė.

Rektorė pabrėžė, kad ne tik Marijampolė ir MRU, bet visa Lietuva deda dideles viltis į šį projektą: „Visi suprantame regionų svarbą ateities Lietuvai ir Lietuvos konkurencingumui tarptautinėje erdvėje“.

Prof. dr. I. Žalėnienė Marijampolės ir Sūduvos akademijos perspektyvas lygino su Groningenu Nyderlanduose ir Upsala Švedijoje, kur universitetai tapo miestų šerdimis, o patys miestai – tarsi universitetų miesteliais. „Kiekviename žingsnyje ten pajusi universiteto dvasią, ten viskas vienaip ar kitaip susiję su universitetu“, – linkėdama Marijampolei išauginti tokią dvasią kalbėjo prof. dr. I. Žalėnienė.

„Ten, kur universitetas, ten verda gyvenimas“, – antrino ir MRU atėjimu į Sūduvos regioną džiaugėsi Sūduvos akademijos kapelionas Kęstutis Žemaitis.

„Kai ši mokymo įstaiga iš technikumo tapo kolegija – buvo didelis laimėjimas, manėme, kad pasiekėme aukščiausią. Tuomet nebūtume patikėję, jei kas būtų pasakęs, kad vieną dieną tapsime universitetiniu miestu. Džiaugiuosi, kad jungiamės būtent su MRU. Ypač džiaugiuosi dėl mūsų bendruomenės, kad mūsų vaikai galės studijuoti universitete neišvažiuodami iš namų“, – kalbėjo K. Agentas, pabrėžęs būtinybę

akademijai kuo glaudžiau bendradarbiauti su Profesinio rengimo centru bei bendrojo lavinimo mokyklomis.

„Tai retas atvejis, kai universitetas ateina į regioną, o ne išsėina“, – pastebėjo A. Vyšniauskas. Seimo narys prisiminė susijungimo idėjos užuomazgas ir pirmuosius pokalbius su LR Vyriausybe. „Iš pradžių tokia galimybė atrodė kaip adatos skylutė, tačiau idėją visi palaikė, visiems degė akys ir visų pastangomis ji buvo įgyvendinta“, – sveikino A. Vyšniauskas.

Marijampolės miesto meras P. Isoda pripažino, kad turtinga Marijampolės kolegijos istorija kelia didelę nostalgiją, tačiau „viskas gyvenime eina į priekį“.

„Šie pokyčiai – ne apie nostalgiją, o apie mūsų jaunimą ir jo ateitį, apie mūsų krašto ateitį. Mūsų jaunimui reikia kokybiškų studijų, o mums, kaip savivaldybei, būtina išsaugoti jaunimą regione“, – kalbėjo P. Isoda, palinkėjęs MRU rektorei ir visai Universiteto bendruomenei „pasitikėti Sūduvos regiono žmonėmis, nes jie to verti“.

„Dėl bendruomenės vienybės, besąlygiško verslo ir savivaldybės palaikymo Sūduvos akademija, manau, turi milžinišką potencialą. Visi suinteresuoti, kad Universitetui čia sektųsi“, – pridūrė meras.

Šventinis renginys baigėsi studentų himno „Gaudeamus“ giedojimu ir bendravimu prie kavos, dalijantis idėjomis ir ateities planais. MRU rektorė prof. dr. I. Žalėnienė Sūduvos akademijos bendruomenei pristatė Universiteto 2024–2029 metų strategiją. Ji taip pat aptarė narystės Europos reformų universitetų aljanse (ERUA) naudas ir perspektyvas, pabrėždama tarptautinių ryšių svarbą ir galimybes akademijai bei jos studentams dalyvauti tarptautinėse programose, projektų veiklose ir mokslinių tyrimų iniciatyvose.

Švenčiant 525-ąjį Rokiškio gimtadienį Nepriklausomybės aikštėje buvo atidengtas grafams Tyzenhauzams skirtas paminklas „Legenda“.

Ramūnas GODELIAUSKAS
Rokiškio rajono savivaldybės meras

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS RAMŪNAS GODELIAUSKAS: „SVAJONĖS PILDOSI“

„Aš svajoju apie reprezentacinį Rokiškio simfoninį orkestrą, kuris koncertuotų ne tik mums, kurį matytume ir už mūsų rajono ribų. Orkestrą, kuriame mūsų mokytojai, mokiniai atsiskleistų ir kaip muzikantai“, – sakė Rokiškio rajono savivaldybės meras Ramūnas Godeliauskas spalio 8 d. vykusiam susitikime su Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokyklos, prieš pusantrų metų įkūrusios simfoninį orkestrą, pedagogais. Rokiškio rajono savivaldybės meras pažadėjo, kad simfoninio orkestro išlaikymui atsiras atskira biudžeto eilutė, o kitais metais joje bus suplanuota 15 000 eurų.

Su meru ir kalbamės apie Rokiškiui svarbių kultūrinių iniciatyvų palaikymą, sveikatos apsaugą, regioninę plėtrą.

Gerb. mere, šiemet Rokiškis švenčia 525-ąsias metines. Rokiškio istorija neatsiejama nuo grafų Tyzenhauzų. Koks šių grafų nuopelnas ir kas daroma jų atminimo įamžinimui?

Švenčiant 525-ąjį Rokiškio gimtadienį Nepriklausomybės aikštėje buvo atidengtas miesto kūrėjams, mecenatams, grafams Tyzenhauzams skirtas paminklas. Dedikacijoje puikiai apibendrinti šios šeimos nuopelnai Rokiškio kraštui. Grafų Tyzenhauzų atminimą įamžino Rokiškio rajono savivaldybės skelbtą konkursą laimėjusi „Architektūros linijos“ komanda – ne vieną apdovanojimą pelnęs architektas Gintaras Čaikauskas ir kraštiečiai Faustas Lasys. Jų darbas Tyzenhauzams atminti pavadintas „Legenda“ ir remiasi nuo seno Rokiškyje sklindančia istorija apie paslaptinę požemį, tunelį, jungiantį dvarą su bažnyčia. Jį, neva, įrėngę grafai Tyzenhauzai. Projekto mecenatai: Rokiškio rajono savivaldybė, AB

„Rokiškio sūris“, visuomeninė organizacija „Tyzenhauzų paveldas“.

Šiandien Rokiškį ypač garsina du Tyzenhauzų šeimos funduoti statiniai: Rokiškio Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Rokiškio dvaras. Jie yra lankomiausi turizmo objektai, architektūros grožiu ir eksponatų autentiškumu lenkiantys ne vieną Lietuvos bažnyčią ir dvarą.

Jau kelerius metus Rokiškio krašto muziejus ir Rokiškio kultūros centras šį ir kitą istorinį paveldą pristato šiuolaikinių technologijų pagalba: muziejaus interneto svetainėje yra virtualus dvaro turas, o vietos teatralai siūlo unikalią teatralizuotą ekskursiją „Sofija ir imperatorius“. Jos metu dalyvis klausosi garso įrašų ir gyvai stebi aktorių vaidybą.

Praėjusiais metais kultūros darbuotojai ėmė ieškoti sprendimų lankytojams parodyti pastatus, kurių dvaro ansamblyje jau nėra. Nors apie juos lankytojams pasakojama, šiuolaikinė papildytos realybės technologija gali leisti juos pamatyti. Teatralizuoti pasivaikščiavimai taip pat susidūrė su žmogiškųjų išteklių iššūkiu – trupė pasirodydavo tik susidarius minimaliam

dalyvių dešimtukui. Kūrėjai sumanė ekskursiją nufilmuoti ir perkelti į virtualios realybės aplinką. Tokį filmą turistai gali stebėti per virtualios realybės akinius individualiai. Šias idėjas Rokiškio rajono savivaldybės administracija įgyvendina kartu su 7 partneriais per Interreg VI-A Latvijos-Lietuvos 2021–2027 metų programos projektą „Sugrąžinta istorija“. Du skaitmeniniai turizmo produktai bus patogūs naudoti tiek grupėje, tiek ir individualiai. Ši naujovė leis sumažinti turizmo paslaugų kaštus, personalo apkrovą sezono metu. Projektą bendrai su Rokiškio rajono savivaldybe finansuoja Europos Sąjunga. Bendra projekto vertė – 104 787 tūkst. eurų. Turistams abu produktai bus pristatyti 2025 m. gegužės mėnesį.

Rokiškis – nuostabus miestas savo paveldu, langinėmis, o kokius kitus projektus pastaraisiais metais įgyvendina savivaldybė?

Daug dėmesio skiriame, siekdami sukurti kuo geresnes ir palankesnes sąlygas jaunoms šeimoms, čia grįžusioms ar atvykusioms iš kitur gyventi ir dirbti. Pirmiausia, tai ugdymo įstaigų renovacija bei pritaikymas šiuolaikiniams reikalavimams – tiek darželių, tiek mokyklų, tiek kitų švietimo įstaigų. Vienas iš sėkmingiausių pastarųjų metų projektų – Rokiškio mokyklos-darželio „Ažuoliukas“ pastato atnaujinimas. Tai jau antrasis Rokiškio darželis, renovuotas, pasinaudojant kompensacine išmoka pagal Aplinkos ministerijos pažangos programą, skirtą viešųjų pastatų energetinio

efektyvumo didinimui. Dabar tai – vienas gražiausių darželių Panevėžio apskrityje. Pastatas tapo šiuolaikiškas ir energetškai efektyvus.

Labai didelį dėmesį skiriame neformaliai vaikų ugdymui, siekiame, kad jie turėtų įvairių veiklų ir laisvalaikio praleidimo būdų. Pagal skiriamas lėšas ir mokinių, dalyvaujančių neformaliojo ugdymo programose, skaičių esame Panevėžio apskrityje antri po Panevėžio miesto.

Nuolat atnaujiname sporto objektus. Šiais metais jaunimui atidarytas skate parkas, kuris įvertintas kaip vienas moderniausių ir profesionaliausių parkų Lietuvoje. Pradedamas rekonstruoti miesto stadionas, statoma didžiulė daugiafunkcė sporto arena, kurios vertė – per 9 mln. eurų. Planuojama ją užbaigti kitais metais. Salė maksimaliai talpina 650 žmones, 200 sportuojančių asmenų bei 18 aptarnaujančio personalo. Varžyboms stebėti bus įrengtas 432 žiūrovus talpinantis sektorius su mobiliomis tribūnomis. Salė taip pat bus sujungta su šalia esančiu baseino pastatu, todėl gyventojams bus patogiau naudotis ir baseino paslaugomis. Pastačius sporto areną, miesto ir rajono gyventojams bus sudarytos palankios sąlygos užsiimti aktyvaus laisvalaikio veiklomis bei propaguoti sveiką gyvenimą.

Didelį dėmesį skiriame ir sveikatos priežiūros sistemai – tiek iš įvairių programų, tiek savivaldybės lėšomis nuolat atnaujiname medicinos įstaigų įrangą, patalpas, daug lėšų skiriame naujų specialistų pritraukimui. Ir galime pereiti prie trečio jūsų klausimo.

Kai nemažai savivaldybių skundžiasi, kad trūksta gydytojų, Rokiškio ligoninėje šį rudenį pradėjo dirbti keturi naujai gydytojai. Kokia paslaptis pritraukiant gydytojus ir kokia situacija rajone su sveikatos apsauga?

Šiomet į Rokiškio ligoninę atvyko dirbti 4 nauji gydytojai, pernai – 3. Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras šiemet sulaukė 2 naujų šeimos gydytojų. Per pora metų šios dvi pagrindinės Rokiškio sveikatos priežiūros įstaigos sulaukė 9 naujų gydytojų. Be to, sutartis su naujais gydytojais psichiatrais, psichologais, kurie atvyksta dirbti iš kitų miestų, sudarė ir mūsų Psichikos centras.

Taip kad dėmesį šiai sričiai skiriame didelį. O sėkmę lemia ne vienas veiksnys. Visų pirma, geros darbo sąlygos sveikatos įstaigose ir konkurencingi atlyginimai, gera medicininė įranga, su kuria gali gydytojai dirbti ir siekti rezultatų, geras mikroklimatas įstaigose, ką pabrėžia ne vienas naujai pradėjęs dirbti specialistas. Žinoma, prisideda ir gydytojų skatinimas piniginėmis išmokomis, kurios gali būti įvairios – nuo rezidentūros studijų apmokėjimo iki 50 000 eurų išmokos gydytojams. Skatinimo programos veikia ir slaugytojams.

Be abejo, prisideda ir bendra Rokiškio infrastruktūra, kurią kuriame atsižvelgdami į gyvenimo kokybės užtikrinimą. Kaip jau minėjau, ir sporto kompleksai, ir ugdymo įstaigos, nefor-

Rokiškio miesto ženklą padarė ir miestui padovanojo vietinė bendrovė – Rokiškio mašinų gamykla.

malusis ugdymas. Reikia paminėti ir intensyvų, aukšto lygio Rokiškio kultūrinį gyvenimą, kuris gali tenkinti ir išrankų skonį. Čia vyksta teatrų festivaliai, todėl nebūtina vykti į didmiestį, norint pamatyti kokį spektaklį, taip pat – muzikos festivaliai, koncertai, įvairiausio žanro renginiai. Be abejo, tai irgi turi įtakos specialistų pasirinkimui, kur vykti dirbti ir gyventi.

Gerb. mere, esate ne tik Rokiškio rajono savivaldybės meras, bet ir Panevėžio regiono plėtros tarybos pirmininkas. Galbūt jau galite pasidžiaugti regioniniais projektais?

Turime patvirtintą Panevėžio regiono plėtros planą ir patvirtintą bendrą Panevėžio regiono funkcinės zonos strategiją, kurioje numatyta įgyvendinti projektų už 42 439 054 eurų.

Tai svarbus dokumentas, kuris atveria kelius naujoms investicijoms ir leidžia savivaldybėms įgyvendinti milijoninius projektus keturiose srityse: verslo, turizmo, viešojo transporto ir judumo, atliekų rūšiavimo.

Pagal Panevėžio regiono plėtros planą jau pradedamos teikti paraiškos, o pagal strategiją kol kas dar nesulaukėme kvietimų.

Pagal Panevėžio regiono plėtros planą jau esame pateikę pirmąsias dvi paraiškas – dėl ugdymo prieinamumo švietimo įstaigose didinimo ir dėl geriamojo vandens bei nuotekų tinklų plėtros Rokiškio rajone.

Pagal patvirtintą funkcinės zonos strategiją Panevėžio regione, o taip pat ir Rokiškio rajono savivaldybėje, planuojama plėsti judumo, atliekų tvarkymo paslaugas, modernizuoti ir išplėsti verslui vystyti tinkamas teritorijas, padidinti lankytinų objektų prieinamumą ir

Rokiškio gimtadienio proga Utenos rajono meras Marijus Kaukėnas (kairėje) dovanojo Rokiškiui Karpinių paveikslą draugystės tiltais jungianti Uteną su Rokiškiumi.

pagerinti savivaldybių veiklos koordinavimą turizmo srityje.

Ką manote apie Lietuvoje vykdomą regioninę politiką? Kokių pokyčių labai reikėtų? Kokie puoselėti lūkesčiai ir nusivylimai dėl centrinės valdžios pažadų?

Kaip bebūtų gaila, regioninę politiką šiandien vykdo tik Lietuvos Respublikos Prezidentas, kuris skiria tam daug dėmesio ir tą daro nuosekliai. Iš centrinės valdžios mes sulaukiame atvirkštinio varianto – antiregioninės politikos. Buvo tik gražių kalbų, o realiai regionai jaučia tik dar didesnę atskirtį ir dėmesio stoką. Viešai deklaruojama, kad regioninės savivaldybės pinigų turi, kad gali prisidėti prie įvairiausių valstybės finansuojamų projektų. Toks požiūris paskatino visas be išimties ministerijas piktnaudžiauti deleguojant savivaldybėms valstybės funkcijas. Ministerijos turėtų šias funkcijas finansuoti, de ja, dalies finansavimo regionams neskiria, jį mažina, argumentuodamos, kad savivaldybės ir taip turi pakankamai pinigų. Savivaldybės, iš savo biudžeto skirdamos lėšas valstybės funkcijų užtikrinimui, apvagia savo gyventojus – mažiau lėšų galime skirti savo infrastruktūros gerinimui, rajono objektų priežiūrai, kultūrai, švietimui, priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai ir panašiai. Kitaip tariant, mažiname savo kuruojamų sričių finansavimą, kad iš savo biudžeto kamšytume skyles, atsi-randančias primetus mums valstybės funkcijas.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Rasa Keliuotytė